



Sygehusets Børneinstitution

– politik til forebyggelse og tidlig opsporing af vold, psykisk og fysisk overgreb.

Formål med politikken:

Formålet med politikken her i Sygehusets Børneinstitution er, at en tidlig indsats kan give livslang effekt. I Sygehusets Børneinstitution har vi fokus på tidlig opsporing samt et ønske om aftabuivering af vold og seksuel overgreb. Vi skal have yderligere fokus på børns trivsel, udvikling og læring. Endvidere skal dette være en guide som skal give personalet tryghed og forudsigelighed i forhold til deres daglige praksis til opsporing og forebyggelse.

I tillæg til den daglige observation og opmærksomhed omkring det enkelte barns udvikling, så laver hver enkelt stue en situationsanalyse. En situationsanalyse giver personalet et billede af, hvilken børnegruppe stuen har på det givne tidspunkt. Før denne analyse laves i fællesskab af personalet på stuen, da laver hver enkelt medarbejder individuelt farvekoder på børnene. Børnene kategoriseres i rød, gul eller grøn zone; også kaldet et bekymringsbarometer. Rød zone indikerer, at der er en hel konkret bekymring, som personalet skal have fokus på at arbejde med. F.eks. motorisk, sprogligt, forsinket adfærd mv. Dvs. barnet har en adfærd, som kræver øjeblikkelig indgriben. Den gule zone indikerer, at barnet kræver skærpet opmærksomhed omkring en given problemstilling. Den grønne zone indikerer, at barnet er sundt og trives, og er i normal forventelig udvikling.

Med reference til Marte Meo beskrevet i værdigrundlaget hjælper vi barnet med at sætte ord på følelser. I vuggestuen hvor barnet endnu ikke har sprog

sætter vi ord på for barnet. I børnehaven hvor barnet har udviklet et mere nuanceret sprog guider og støtter vi ligeledes barnet i at sætte ord på følelser; f.eks. hvad er rart/ikke rart? Derved opbygger barnet integritet igennem det bliver respekteret i sin ageren med at sige til og fra.

Værdigrundlag:

I Sygehusets Børneinstitution skal hvert barn bevare sin store livslyst ved at føle sig set, hørt, forstået og draget omsorg for; netop for selv at være i stand til at indgå ligeværdigt i respektfulde sociale fællesskaber.

I Sygehusets Børneinstitution arbejder vi ud fra det udviklingsstøttende samspil med udgangspunkt i Marte Meo metodens elementer; at se, følge, vente, positiv bekræftelse, sætte ord på sig selv, sætte ord på barnet, turtagning og positiv ledelse.

Vi har et højt omsorgsniveau for at styrke barnets tryghed og trivsel individuelt og som en del af fællesskabet. Vi ser barnets tegn på god trivsel og udvikling.

Endvidere arbejder vi ud fra Slagelse Kommunes værdier; modig, tydelig, kompetent og –med glæde. Dette betyder i Sygehusets Børneinstitution, at vi undrer os højt, sætter ord på og tør at stå frem og tage ansvar. Vi bruger vores faglighed på en bevidst og troværdig måde hvor kropssprog stemmer overens med ord og handling med en høj grad af faglighed. Vi skaber relations dannelse med positivt samspil, energi og engagement, som udstråler begejstring, god stemning og giver stolthed.

Målgruppe:

Politikken er lavet for at sikre institutionens børn i alderen 0-6 år mod overgreb samt tydeliggørelsen af hvordan vi som personale arbejder med politikken.

Alle børnenes omsorgspersoner i vores institution, er omfattet af politikken samt Slagelse Kommunes procedure ved overgreb. Ved ansættelse i vores institution, bliver nyt personale sat ind i vores forskellige politikker. Herved opnår personalet en viden og tryghed, omkring handlemuligheder og procedurer samt institutionens værdigrundlag og tænkning omkring etik og relations dannelse. Politikken er personalets guide til håndtering af sager, hvor vi har mistanke eller viden om overgreb eller anden form for omsorgssvigt, der fører til et barns mistrivsel. Procedure fra Slagelse Kommune følges.

Sygehusets Børneinstitution har tilknytning til regionens sygehuse. Dermed er 2/3 del af vores pladser forbeholdt børn af ansatte ved Slagelse, Næstved og Køge Sygehus, samt psykiatrien i Slagelse.

Målgruppen af forældre er overvejende veluddannede, som er i arbejde. På baggrund af forældrenes ressourcer ser vi dem som medspillere og har en forventning om at forældrene tager medansvar i forhold til deres børn og fællesskabet. Forældrene skal tage ansvar for helheden og samspillet mellem børnene.

Definition af seksualitet

Who´s definition:

”Seksualitet er en integreret del af ethvert menneskes personlighed. Den er et basalt behov, og et aspekt af det at være menneske, som ikke kan adskilles fra andre aspekter i livet.

Seksualitet er ikke synonymt med samleje. Det handler om, hvorvidt vi har orgasme eller ej og endelig er det ikke summen af vort erotiske liv. Dette kan være en del af vor seksualitet, men behøver ikke at være det. Seksualitet er så meget mere. Det er hvad der driver os til at søge kærlighed, varme og intimitet. Den bliver udtrykt i den måde, vi føler, bevæger os på, rører ved og

bliver rørt ved. Det er ligeså meget dette at være sensuel, som at være seksuel. Seksualitet har indflydelse på vore tanker, følelser, handlinger og samhandlinger og derved på vor mentale og fysiske helse. Og da helse er en fundamental menneskeret, så må også seksuel helse være en basal menneskeret.”

Definition af seksuelle overgreb

SISO ´s definition, inspireret af Kempe (1978):

Seksuelle overgreb mod børn er karakteriseret ved følgende:

- Den voksne udnytter barnets tillid
- Det seksuelle overgreb krænker barnets integritet
- Det er en handling, som barnet ikke kan forstå eller misforstår, og som barnet ikke er modent til at give samtykke til
- Det seksuelle overgreb er et udtryk for den voksnes behov og på den voksnes betingelser, eller et udtryk for børn og unge, der udsætter andre børn og unge for seksuelt grænseoverskridende adfærd
- Det er en handling, som overskrider samfundets lovgivning og den almindelige moral

Et seksuelt overgreb kan være med eller uden fysisk kontakt.

- Et seksuelt overgreb med fysisk kontakt kan være:
Når krænkeren kysser eller berører barnets krop eller kønsdele, har samleje (vaginalt, oralt eller analt) med barnet eller får barnet til at berøre krænkerens kønsdele.
- Et seksuelt overgreb uden fysisk kontakt kan være:
Krænkeren blottet sig for barnet, tvinger barnet til at se/få taget pornografiske billeder eller film eller klæder sig af. Endvidere kan det at se voksne have samleje være et overgreb.

Definition af vold

Socialstyrelsens definition:

Vold er en handling eller trussel, der – uanset formålet – er egnet til eller krænker en anden persons integritet, eller som skræmmer, smerter eller skader personen – uanset om personen er et barn eller en voksen. Volden kan have samme effekt på andre personer, der overværer eller overhører handlingen. Volden kan både være en bevidst handling eller en handling, der sker i affekt. Handlingen overskrider endvidere samfundets love og normer.

Uanset typen af vold, der begås mod et barn, så er der tale om, at barnet udsættes for en adfærd fra forældrene eller andre omsorgsgivere, som er ødelæggende for, eller forhindrer udviklingen af et positivt selvbillede hos barnet. Enhver form for vold bringer barnets udvikling og sundhed i fare.

Forebyggelse og opsporing af overgreb mod børn:

Hvad skal man som professionel være opmærksom på;

- Samtaler med børn
- Tegn og signaler
- Reaktioner
- Adfærdsændringer
- Børn som sender prøveballoner op

Børnene skal mødes med troværdighed, nærvær og respekt. Vi lytter til barnets verbale og non verbale udtryk, og observerer på dets adfærd. Derudfra bliver der handlet.

Psykisk vold:

Psykisk vold kan beskrives som følelsesmæssig afvisning, trusler om at blive forladt, trusler om straf, indespærring eller tilsvarende eller generelt nedværdigende behandling. Det kan være måden, der bliver talt til barnet på - verbalt hårdt, grimt og bruger en kommanderende tone, hvor barnet bliver angst. Det kan være i situationer, hvor barnet bliver ydmyget og hånet samt nedgjort.

Manglende stimulering samt forhindring af børns skolegang eller fritidsinteresser er ligeledes eksempler på psykisk vold. Der kan også være tale

om egentlig vanrøgt, hvor barnet efterlades uden pasning eller ikke får fysisk omsorg.

Fysisk vold:

Fysisk vold kan beskrives som korporlig afstraffelse, slag eller anden form for straf, hvor barnet rammes direkte på kroppen. Der er også tale om vold, når børn er vidne til vold fx mod forælder eller søskende. Det er vigtigt at huske på, at ikke al vold kan ses på et barn. Fysisk vold efterlader dog oftest synlige mærker, blå mærker på kroppen, på arme og ben eller måske i ansigtet. Men ofte er mærkerne skjult under tøjet.

Psykisk vold efterlader ikke synlige mærker uden på kroppen, men der sker skade på barnets psykiske/mentale udvikling – og sådan kan være lige så omfattende som ved fysisk vold. Psykisk vold følger altid med, når barnet udsættes for fysisk vold.

Mulige tegn og signaler på vold:

Ved vold skelnes der mellem fysiske, psykiske og sociale/adfærdsmæssige tegn og reaktioner (procedure ved overgreb, Slagelse kommune).

Fysiske tegn:

- Mærker efter slag
- Brandmærker
- Sår på kroppen
- Mærker efter kvælningsforsøg
- Brud på arme og ben, kraveben eller andre knoglebrud
- Symptomer på "shaken baby syndrome"
- Hyppige skadestuebesøg
- Psykosomatiske klager
- Vanskeligheder ved kropslig kontakt, berøring
- Søvnvanskeligheder

Psykiske tegn:

- Tristhed
- Indadvendthed
- Ensomhedsfølelse, føler sig anderledes
- Isolation
- Utryk tilknytning
- Mistillid til voksne

- Dissociation
- Lav selvfølelse
- Hjælpeløshed, magtesløshed
- Skyldfølelse, skamfølelse
- Begyndende depression
- Manglende identitetsfølelse
- Svært ved at løsrive sig fra forældre/løsrive sig for hurtigt
- Post Traumatisk Stress Disorder

Sociale og adfærdsmæssige tegn:

- Koncentrationsvanskeligheder ift. leg og samvær med andre
- Leg med fx dukker, hvor vold illustreres
- Vanskeligheder med impuls kontrol
- Indlæringsvanskeligheder
- Tab af kompetencer
- Udad reagerende, aggressiv adfærd
- Følelse af frustration og vrede
- Hyperaktivitet, hyper sensitivitet
- Angst
- Selvdestruktiv og selvskadende adfærd
- Udvikling af beskyttelsesstrategier for at undgå vold eller afsløring deraf
- Overtilpassethed
- Vanskeligheder ved at regulere følelser

På baggrund af ovenstående forhold vi os således at;

- Vi italesætter at børn ikke må slå børn
- Vi italesætter at voksne ikke må slå børn
- Vi stiller nysgerrige og undrende til barnets udsagn
- Hvis vi observerer blå mærker eller lignende på et barn italesætter vi det overfor forældrene.
- Vi italesætter overfor forældrene, hvilken negativ betydning det har for barnets udvikling af selvtillid og selvværd

Børns seksualitet og sensualitet:

WHO's definition: Børn har ret til en barneseksualitet

Vi betragter det som del af vores pædagogiske arbejde at besvare børnenes spørgsmål, når de spørger om kropslige funktioner og køn. Vi forhindrer ikke børnene i alderssvarende lege, hvor de udforsker egne og hinandens kroppe. Vi ser det til gengæld som vores ansvar, at børnenes leg aldrig må være krænkende eller grænseoverskridende, og at man aldrig må lege på en måde, så man kan volde skade på sig selv eller andre som f.eks. ved at indføre genstande i hinandens kropsåbninger.

Det er også vores ansvar at informere forældrene om barnets udvikling på dette område. Det er vigtigt for os, at ingen børn føler sig presset til noget, de ikke har lyst til, og at børnene ikke kommer til at overskride hinandens blufærdighedsgrænser.

En stor forskel på barnlig og voksen seksualitet er, at barnets seksualitet er rettet mod barnet selv – den er ikke rettet mod et andet objekt.

Men den vigtigste forskel er, at den barnlige seksualitet er ubevidst. Den består af følelser, fornemmelser og sanselighed.

Det er de voksne der har ansvaret for afgrænsningen, og skal lære barnet at skelne mellem lyst og ulyst; mellem dig og mig; mellem frivillighed og tvang. Det er vores opgave at lære børnene om ja og nej følelsen; at tale om "gode" og "dårlige" hemmeligheder og beskytte barnet mod viden det ikke har brug for på nuværende tidspunkt.

På baggrund af ovenstående forholder vi os således at;

- Nøgenhed er en naturlighed, men for at beskytte børnene har de badebukser eller ble på ved badning i badebassin.
- Et barn i trivsel som masturberer betragtes som et udtryk for sanselighed. Når vi oplever et barn der fortsætter i børnehavealderen er vi tydelige ved at sætte ord på, at det er i orden, men at det ikke er passende nu eller henviser til et andet sted; privatsfære og social kodeks.
- Vi banker på, før vi går ind i et rum, hvor børn leger for sig selv i respekt for barnet.

- Børnehavebørn der stadig bruger ble bliver skiftet på en puslepude på gulvet, hvor barnet ligger med hovedet mod døren.
- Vi italesætter ikke børn som værende kærester, da det er voksentænkning. Vi sætter ord på, at det er venskab.
- Når børn leger alene i "soverummet og i tumlerummene" har de som minimum underbukser på.
- Vi er bevidste om at have en naturlig og positiv tilgang til børns leg, når de kropsligt undersøger sig selv eller andre børn.
- Vi fotograferer ikke børnene nøgne
- Vi sætter ord på alt hvad vi gør i skifte/puslesituationen
- Vi sætter ord på når vi tager et barns temperatur
- Vi må gerne pusle for lukket dør – både mænd og kvinder
- Vi har dialog med forældrene, hvis der er situationer, hvor vi vurderer det er nødvendigt at italesætte børnenes sanselighed og sensualitet

Pædagogisk omsorg/nærvær:

I Sygehusets Børneinstitution giver vi børnene professionel omsorg og nærvær. Dette for at sikre det enkelte barns relations- og tilknytningsmuligheder. Samt udvikle kompetencerne herfor.

Pædagogisk omsorg og nærvær for os er;

- Tæthed, nærhed, samhørighed og tilknytning fra voksne til børn
- Deltagelse, interesse, empati og indlevelse
- Engagement
- At ville barnet uden at få noget igen

Afslutning:

Vores politik er godkendt af institutionens bestyrelse og forældrene vil blive præsenteret for politikken løbende til samtaler, forældremøder, i nyhedsbreve mv.

Implementering og opfølgning:

Det faglige arbejde med forebyggelse og tidlig opsporing af overgreb, forudsætter et trygt arbejdsmiljø, hvor vi taler åbent med hinanden om tvivl, overvejelser, mistanker og hvor der løbende er drøftelser og dialog i personalegruppen.

I efteråret 2015 ved det årlige forældremøde var emnet "børns seksualitet og sanselighed" ved Marianne Gutte.

I april 2016 omhandlede personalemødet "hvad er sårbarhed" jf. bekymringsbarometret (se indledning).

Personalet er i marts 2016 blevet bekendt med udarbejdelsen af politikken. Der blev holdt oplæg vedr. fysisk og psykisk vold samt tidlig opsporing. Endvidere var der oplæg fra socialrådgiveren, som er tilknyttet institutionen. Emnet var skærpet underretningspligt.

Bestyrelsen er løbende blevet informeret om processen.

Politikken bliver lagt ud på hjemmesiden og tabulex, så den er tilgængelig for alle.

Politikken bliver et aktivt redskab i institutionen i forbindelse med læreplansarbejdet, hvor der arbejdes med farvekoder og situationsanalyse (se indledning).

Tidlig opsporing er endvidere en del af virksomhedsaftalen 2016 med virkning ind i 2017.

Relevante links:

Socialstyrelsen.dk/SISO

Vidensportal.socialstyrelsen.dk

Forebygovergreb.dk

Slagelse kommune.dk/vold og overgreb

Ved ansættelsens start skal medarbejderne læse og have intro til politikken af ledelsen. Ved behov for justering og tilpasning af politikken vil ledelsen gøre dette.

I personalegruppen er der en tovholder, som holder politikken ajour og bliver sendt på relevante kurser.